

Juha Ruusuvuori

TARZANIN
HAUTA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

© JUHA RUUSUVUORI 2012

ISBN 978-951-0-39139-6

PAINETTU EU:SSA

*O-hoo, lähtekäämme Afrikkaan,
ah siellä tanssia ja laulaa
saa alla kirkkaan kuutamon...*

»Tämä maistuu sialta», kersantti Gomes sanoi. Hän kalasti kuplivasta kattilasta toisen kypsän lihanpalasen pistimeensä ja alkoi muustella. »Aivan jumalattoman hyvää. Ihan kuin mamman possua söisi Morro Peixessä.»

Muut kolme miestä olivat vaiti, keskittyivät syömään. He eivät olleet saaneet ruokaa viiteen päivään. Kahdella heistä oli vapautusarmeijan vanhat vihreät univormut, yhdellä reisuinen hihatton verkkopaita, shortsit ja kiinalaiset kangaskengät, tai paremminkin niiden jäänteet. Kaikki olivat oksien ja okaiden raapimia, verinaarmuilla, hikisiä ja nääntyneitä. Kylä oli osunut heidän polulleen kuin taivaan lahjana, kuin ihanana merkinä siitä, että heidän toimillaan oli voodoojumalien siunaus ja tuki takanaan.

»Ei se miltään sialta maistu», sanoi nuori silmälasipäinen mies, jolla oli kapteenin natsat ja päässään risainen panamahattu. »Tämä on hieman makeaa, enemmänkin kuin antiloopin vasikkaa.»

»Ei muistuta vasikkaa», tokaisi vanhempi mies, jonka poskiin oli viillelty heimomerkit jo lapsena. Hän puhui arvovaltaisella äänellä mutta varoi visusti ettei sävyllään

loukkaisi nuorta silmälasipäistä. »Mutta minä söin kerran boakäärmettä ja aika sama on nyt maku.»

Kuullessaan sanan boakäärme kaikki vilkaisivat tiheään mangrovemetsikköön, joka reunusti pyöreää, kovaksi tallattua aukeaa. Liikkuiko siellä sittenkin jokin? Verkkopaitainen mies, oikeastaan vasta hontelo poika, röyhtäisi hiljaa pelokas ilme silmissään, joiden valkuaisissa risteili punaisia verisuonia kuin suuren virran sivujoikia. Hän pyyhki hikeä puolikaljusta päästään, jonka sänteen oli leikattu kirjaimet FNL.

Ruoka alkoi olla lopussa, miehet olivat hieman arastellen keittäneet vain parhaat ja lihaisimmat palat saaliin takalistosta. Silmälasipäinen kapteeni heittäytyi selälleen kuivien palmulehtien päälle ja sytytti Gauloisen.

»Gomes, onko meillä vielä miestä väkevämpää?» hän kysyi raukealla äänellä. Kersantti huokaisi, nousi ja haki repustaan pienen kalebassillisen *cacharambaa*, sokeri-ruokoviinaa. Hän vei sen kapteenille, teki piloillaan asennon, joi ensin itse ja antoi sitten kurpitsapullon.

»Sinut minä annan ampua ensimmäiseksi, kun minusta tulee presidentti», silmälasipäinen sanoi ja hymyili leveästi paksuilla huulillaan.

»Jos ehdit presidentiksi ennen minua», Inocente Gomes sanoi ja virnisti.

Kapteeni röyhtäisi.

»Se nähdään. Mutta tästä ei sitten puhuta, vaikka esisät tätä ennen tekivätkin. Tämä oli vain kansatieteellinen kokeilu.»

»Ole hiljaa, hienostopoika. Me olimme nääntyä nälkään.»

Miehet vaipuivat hyvän aterian raukean unettavaan jälkitilaan, kaivelivat hampaitaan tulitikuilla, syljeskeli-vät punertavalle tantereelle hampaiden väliin tarttuneita lihanpaloja. Nuorin, verkkopaitainen, penkoi hajamieli-sesti veristä vaatemyttyä aukion laidassa. Läheisessä ky-lässä jymähti käyntiin aggregaatti ja pian kantautui au-kiolle Louis Armstrongin *Skokiaan*.

Ooooooh, when you go to Africa

Happy, happy, Africa

You live along like a king-o

Right in the jungle bungalo

Aloin kontata takaperin mangrovetiheikössä. Olin nähnyt tarpeeksi ja minua ilskotti. Uusi aika Afrikassa oli alkanut vanhoissa merkeissä. Ryömin takaisin tielle ja nousin Datsuniin, joka lähti viimeiselle matkalleen.

TÄMÄN TARINAN KERTOON
VANHA KANGASKAUPPIAS SÃO TOMÉSSA

Rua Patrice Lumumban ja rua Cabo Verden kulmauksessa on pieni kauppa. Liike on vetäytynyt kapealle kujaselle, joka lähtee kadunkulman vaiheilta. Kaupassa myydään kankaita: *Retrosaria Fino-Portuguesa*. Näyteikkuna on vuosikymmenien katupölyn peitossa. Sinisen puutalon seinälaudat hilseilevät kuoriutuvasta maalista, etuoven päällä retkottavan pienen katoksen pelti on ruostunut ja kannattimet roikkuivat osittain irti seinästä.

Puodin näyteikkunaan on huolella aseteltu kangaspakkoja: raakasilkkiä Macaosta, intialaista puuvillaa värikkäine afrikkalaisine kuoseineen, paksua luonnonvalkoista pellavakangasta työvaatteita varten. Kangaspakkojen päällä lepää puolen metrin keltainen mitta ja ruostuneet sakset. Näyteikkunan sivuseinällä roikkuu vanha tyttökalenteri.

Mereltä tuulee usein, sillä kaupalta on rantaan matkaa vain parisataa metriä. Nytkin suolainen puhuri heiluttelee pääoven yllä lenksottavaa peltikatosta, ebenpuinen tuulikannel kalisee. Katoksen valurautainen tuki hakkaa

vaimeasti talon lautaseinään ovenkamanan yläpuolella, klonk-klonk-klonk. Kuulostaa aivan siltä kuin joku vaativasti koputtaisi kaupan oveen.

Onhan kauppani toki rappeutunut kolmessa vuosikymmenessä. Mutta en ole jaksanut pitää tätä auki, kun olen muutenkin tullut hyvin toimeen. Ehkä rättikaupan pito ei alun perinkään ollut minun hommani, vaikka isävainaa sitä niin rakastikin. Itse olen enemmänkin elänyt menneisyydessä, vielä kaukaisemmissa ajoissa kuin vuoden 1975 itsenäisyysodan viidakoissa. Nuo metsäaukion lihansyöjät ovat nykyisin korkeissa viroissa, tietenkä. Heillä on valtaa, ja sen vallan kuvajaista on heille jonkun muun heijastettava, koska he eivät itse enää tohdi katsoa peiliin. Mutta minulla on myös omat asiani, jotka jäivät kesken silloin nuorena, kun minulla oli liian kiire. Kaikki on saatettava päätökseen, sillä muuten en saa rauhaa.

Lentokoneen ääni lähestyy. Pölyiseen kangaskauppaan en voi jäädä, sillä jokainen vanha pakka on jossakin vaiheessa avattava, jokainen kivi käännettävä ja viimeinen toukka napattava sen alta. Minun vereni haluaa tietää, siksi minä kerron, ja kovin kaukaa minun on aloitettava. Minä olen se, jolla on tarinan avain kädessään, ei noilla muilla, jotka tuolla kirkkaassa auringonpaisteessa hikoi-levat, tai noilla, jotka istuvat ahtaassa vuorokoneessa saaremme yllä.

Kuka olen? Minä olen säotomelainen kauppias jumalien armosta, maailmaa nähnyt ja hyvää sukua. Tällä saarella minua pidetään puoliverisenä portugalilaisena. Huvittaa tuo ilmaus puoliverinen, minun vereni on täyttä, ja olen ylpeä saadessani ilmoittaa, että olen suvultani *filho*

de ilha, saaren oma poika. Meillä on vain vähän täysin valkoisia, ainoastaan jokunen pappi ja muutama avustustyöntekijä. Olen suurta sukua, ainakin paikallisessa mielessä, enkä todellakaan ole aina asustanut tällä jorubajumalien hylkäämällä saarentyngällä, jonka rosoisia rantoja päiväntasaajan haita vilisevä vesi huuhtoo. Minä olen liikunut maailmalla, olen perustanut kolme yhtiötä Lissaboniin isävainaanin kanssa, oli pa meillä filiaali Goassakin. Ne kaikki olen myynyt ja asettunut viettämään raukaisia vanhuudenpäiviä. Olen ikäni ollut yhteiskunnan hyödyllinen jäsen, minun välittämäni silkkiä on käytetty Skandinaviassa saakka, ja olen maksanut veroja Portugalissa.

Minä elän vaatimattomasti yksin. Naisia minulla ei enää ole, sillä heidän seuraansa en kaipaa, eikä tyttölossakaan tule käytyä kuin kerran viikossa, kyllä ne siellä sedän muistavat ja hyvin muistavatkin. Elän vaatimattomasti elämää muistellen menneitä suuruuden aikoja, Estorilin kasinon kultaisia päiviä ja sitä yötä kun ruotsalainen näyttelijätär, juuri Hollywoodista palannut, vei minut sviittiinsä.

Tropiikin yö sinistyy ja tummuu, moskiitot pyrkivät epätoivon vimalla, tosin turhaan, imemään vertani terrassin sääskiverkon läpi. Minä olen tyytyväinen. Tai paremminkin melko tyytyväinen, sillä en olisi ikinä arvanut, että kaikki, koko elämä, pitää kaivaa uudelleen esille.

Menneisyydestä lähtee luja ääni, menneisyys on tuo TAP:n lentokone, joka parhaillaan vähentää korkeutta kaupungin ja lentokentän välissä. Tuossa koneessa, tuon keltavaloisin ikkunarivin takana, istuu minun menneisyyteni. Kaikki tulee ennen pitkää julki, sillä valhe ei maa-

ilmassa menesty. Olen jo sopeutunut ajatukseen.

Minun pitää näyttää, että olen edelleen se, joka hallitsee tapahtumien kirjoa. Aion tarrata kertomukseen kiinni kuin naapurin saksalaisen hotellinpitäjän viekas terrieri. Minä haluan määrätä, minä annan heidän puhua, mutta kun he katoavat paikalta, minä puhun itse. Älkää yrittäkö estää minua, olen vanha ja minulla on etuoikeuksia. Teresa, tuo yksi Sagres!

1

VALKOINEN MIES TULEE AFRIKKAAN

» **T**arzan seiso i paikallaan ja odotti vaiti Kerchakin hyökkäystä. Apinamies oli erittäin lihaksikas, mutta hänen kuusi jalkaa pitkä roteva vartensa näytti pieneltä villisti hyökkäävän ihmisapinan rinnalla. Tarzan oli jättänyt jousensa ja nuoliviininsä kauemmaksi näyttäessään apinakumppaneilleen Saborin piilopaikan. Hän oli asettunut Kerchakia vastaan varustettuna ainoastaan isältä perimällään metsästysveitsellä. Ylemmällä älyllään hänen olisi voitettava vihollisensa alkukantainen vimma. Vihollisen lähestyessä karjuen lordi Greystoke otti kotelosta pitkän veitsensä, päästi yhtä kammottavan ja vertahyytävän karjaisun kuin ihmisapinakin ja valmistautui hyökkäykseen. Hän oli liian vikkelä antautuakseen noiden karvaisten käsivarsien puristukseen. Juuri kun heidän ruumiinsa olivat paiskautumassa vastakkain, Apinain Tarzan nappasi kiinni vastustajansa toisesta paksusta ranteesta, väisti ketterästi sivulle ja tuik-kasi veitsensä kahvaa myöten Kerchakin rintaan aivan sydämen alapuolelle...»

»Any drinks, sir?»

Valkoinen mies katsoi tummasilmäistä TAP:n lentomäntää lukulasiensa ylitse ja tilasi toisen lasillisen omenatuoremehua.

Lentokoneessa oli hyvin ahdasta. Tapio yritti tunkea pitkiä sääriään edessä olevan istuimen alle, mutta ei onnistunut. Miehen takana istui saksalais-portugalilainen hippipariskunta, jonka kaksivuotias vesa hakkasi häntä jatkuvasti päähän steinerhelistimellä. Vanhemmat hihittivät ja taivastelivat lapsensa aktiivisuutta. Mies, nimeltään Tapio Takapuro, yritti olla välittämättä, sillä hän oli saanut nykyisin niin kovin harvinaisen hyvän kasvatuksen. Nyt hän kuitenkin kääntyi ja pyysi kireästi hymyillen hippikasvattajia vaikuttamaan jälkikasvunsa käytökseen. Tapio sai vastaansa äimistyneen tuijotuksen.

Hän nojautui keskikipenkillä istuvan vaimonsa puoleen ja valitti lapsen mesomisesta. Tarja Takapuro keskeytti keskustelunsa käytäväpaikalla istuvan pitkän mustan miehen kanssa ja nasautti taakse riuskan saksankielisen lausesarjan. Lapsen riekkuminen laantui. Tapio yritti jälleen keskittyä koirankorville selaamaansa tulostepinoon mutta huokaisi sitten, siirsi pinon takaisin Marimekon oliivinvihreään olkalaukkuun ja otti esiin kaksikymmentäluvulla painetun nidotun kirjan.

»Ei ne taida tarjoilla enää», Tarja sanoi.

»Eivät niin, eikä ole väliksikään», hänen miehensä sanoi kirjansa takaa.

TAP oli rajoittanut alkoholin tarjoilua koneissaan, eikä maanviljelijä Takapuro muutenkaan ollut viinamäen miehiä.

Tosin Tapio muisteli, että viime kesänä hän oli joutunut maistelemaan muutamia koelasillisia perunasta tislattua calvadosintapaista juomaa, jota eräs nauvolainen ravintoloitsija oli ryhtynyt valmistamaan. Takapuron tilan uudet perunat Nauvon Simonkylästä olivat kuuluja hyvästä laadustaan ja herkullisesta maustaan.

Lentoemäntä väläytti valkoisen hymyn ja Tapion mieli liihotteli lentoaterian portugalilaisten perunoiden makuun. Oli sitä muuallakin hyviä perunamaita. Tarja oli ottanut kuppillisen teetä ja jatkoi intensiivistä rupatteluaan mustan atleetin kanssa. Mies oli aivan varmasti koripalloilija, Tapio mietti, kerran oli Torpan Pojissa pelannut aivan samannäköinen jenkkihahvistus, joka oli sitten lähtenyt maasta kun oli saanut turpiinsa kotkalaisella huoltoasemalla. Pitkä mies joutui istumaan tuolissaan melkein sivuttain, jalat olivat harallaan ja oikea polvi nojasi Tarjan jalkaan. Miehen oikeassa kädessä oli kaksi kimaltavaa sormusta, niissä vihreät kivet, kaulassa kultainen kääty medaljonkeineen. Tarzanillakin oli medaljonki, jonka sisältä paljastuivat hänen vanhempiensa kuvat. Hongankolistajan paita oli kirkkaankeltaista silkkiä, jalassa vaaleat puuvillahousut, joiden pullottavaa etumusta Tapio salaa silmäili epäluuloisesti. Varmasti jonkin rikkaan perheen urheileva poika, ainakaan itsevarmuutta ei puuttunut. Oli esitelletty itsensä Afonso Costaksi São Tomélta.

Tarja jatkoi juttuaan haparoivalla espanjalla ja Tapio tunsii jälleen kateuden pistoksen; miksi toiset ihmiset oppivat lyhyessä ajassa kielen kuin kielen, hän itse sai sönkätä ilmoille vain omaa lukioenglantiaan, joka ei tuntunut koskaan kohentuvan. Tapio vilkaisi ikkunasta ulos, kone oli laskeutunut pilvien alapuolelle ja auringonvalo huikai-

si silmiä. Hän oli ymmärtänyt, että kone aloittaisi laskeutumisen saaren läntisen rannan yläpuolelta. Se oli Tarzanin rannikko.

Tapio avasi uudelleen *Tarzan, apinain kuningas*-teoksen, kirjan josta kaikki oli alkanut. Hän oli raapustanut kirjan alkulehdelle nimensä huopakynällä ollessaan kymmenvuotias vuonna 1966. Aina nähdessään kirjan kannen hän muisti, miten oli äidin kanssa isää vastassa Turun rautatieasemalla ja miten isä tuli mustassa talvulsterissa, päässään karvalakki ja kädessään ruskea siannahkainen salkku, ja kuinka isä heti oli ottanut kirjan salakusta ja antanut sen hänelle. Siitä alkaen Tapio Takapuro oli harrastanut Tarzania, niin kirjoja, sarjakuvia kuin elokuviaakin. Hän oli kuvitelmissaan saapunut satoja kertoja trooppiseen Afrikkaan ja nähnyt puron ylle kuroutuvasa apinanleipäpuussa Johnny Weissmullerin, amerikkalaisen uimarin, joka oli karvattomine rintoineen ja kimeine huutoineen esittänyt viidakkomiestä lukemattomissa Metro-Goldwyn-Meyerin elokuvissa.

Tarzan-huuto oli siihen aikaan kaikunut usein nauvolaisissa metsissä. Rooleja oli vaihdettava taajaan, sillä jokainen halusi olla viidakon valtias. Leikkiin tarvittiin mustia gomanganeja, valkoisia tarmanganeja, Cheetahsimpanssi, Numa-leijona ja Tantor-elefantti. Lisäksi lukuisa määrä pikkuväkeä, oparilaisia, kiroilevia saksalaisia sotilaita ja venäläiset roistot. Rokoffin ja Paulvitshin esittäjiä oli erityisen vaikea löytää. Hankalaa oli saada myös kelvollista väkeä Oparin kauniin La-papittaren rooliin tai Janeksi. Tytöt eivät koskaan ymmärtäneet, miten tärkeää osaa Jane Porter näytteli lordi Greystoken elämässä; jon-

kun piti toki lääkitä viidakkomiehen haavat, joita gorillat olivat häneen purreet, ja syöttää hänelle puunhaarukassa mangosoosia illalla ennen majaan vetäytymistä.

Kokonaisia elokuvia leikittiin läpi; Russ Manningin ja Burne Hogarthin Tarzan-sarjakuvat luettiin repaleiksi. Haarakas tammi Simonkylän laidalla sai esittää apinanleipäpuuta Guineanlahden tiheiköissä, enon soutuveneen vanhasta hammppuköydestä punottiin liaani ja Mora-puukoihin ommeltiin uudet tupet purjekankaasta. Leoparditäpläisen lannevaatteen löytäminen oli vaikeaa, mutta sitten jonkun äiti äkkäsi täpläkangasta Kjisikin alennusmyynnistä Turussa. Kangas oli niin ohutta, että sen alla oli pakko pitää uimahousuja, mutta naapurin Sven korosti, että Weissmullerkin piti uikkareita etenkin tappelu-kohtauksissa krokodiilien kanssa, muuten näyttelijän peffa olisi näkynyt. Tämä selitys hyväksyttiin yksimielisesti. Siitäkin oltiin samaa mieltä, että Maureen O'Sullivan oli Afrikan, Amerikan ja maailmankaikkeuden ihanin nainen. Tuohon aikaan naisissa oli vielä runsautta, suloutta ja pyöreyttä, he eivät olleet sellaisia jäykkiä rautakankia kuin nykyajan riihikuivan suonikkaat bodarit. Tarzanissa muutkin asiat olivat vielä kohdallaan: valkoiset kävivät kauppaa norsunluulla ja ebenholtzilla ja neekerit poimivat banaaneja viljelyksillä. Oli oikeudentuntoinen moraalinen sankari sekä jokunen roisto, joita jahdattiin. Muinaiset eurooppalaiset ritarihyveet Afrikkaan siirrettyinä, aatelinen atleetti joka puhui ranskaa sekä rikas amerikkalainen perijätär. Kaikki oli paikallaan, huokaisi Tapio torkkujensa päätteeksi.

Edessä olevan penkin takaa ilmestyi näkyviin pikku-

tytön kikkarainen pää. Hänen hiuksensa oli taiteiltu kauniille palmikoille. Tyttö hymyili Tapiolle ja pärisytti suutaan. Tapio muikisteli takaisin, kyllä mustat lapset olivat sitten kauniita. Sievä oli lapsen äitikin, joka käytävälle liukuessaan väläytti Tapiolle leveän hymyn silmistä asti. Varmaankin Lissabonissa työskentelevän diplomaatin rouva sukulaisvierailulla.

Tapio yritti syventyä uudelleen ensimmäiseen Tarzan-teokseen. Epäonnisella matkallaan pimeään Afrikkaan lordi ja lady Greystoke olivat menehtyneet rannalle rakentamaansa mökkiin. Pieni lordi eli tuleva Tarzan huusi nälissään sängyssä, ja sieltä apinamuori Kala sen haki ja jätti sänkyyn sen tilalle oman kuolleen pienokaisensa. Siksi Greystoken perillisen luultiin kuolleen kehtoon, mistä aiheutui myöhemmin jännittäviä perimysepäselvyyksiä ja lukijoiden kiusaamista oikean tiedon pimmittämällä.

Hän etsi kirjasta kohdan, jossa tuleva apinain kuningas opetteli tuntemaan kirjaimet kuolleiden vanhempiensa viidakkomajassa, kolmen luurangon seurassa. Tapio oli aina hieman epäillyt sitä, saattoiko viidakossa elävä poika oppia yksin lukemaan kuvallisen aapisen avulla.

»Ruskea alaston hahmo kyykistyi kirjan ylle isänsä rakentamassa majassa. Pienen primitiivisen ihmisen Apinain Tarzanin tukka roikkui pitkänä ja mustana otsalla, sen alla tuikkivat kirkkaat ja älykkäät silmät jalomuo-toisessa päässä. Hänen hahmonsa oli täynnä intoa, siinä nähtiin kuva ihmisestä, joka haparoi reittiään tietämättömyyden mustasta alkuyöstä kohti tiedon valoa.»

»Missä me olemme?» Tarja kysyi hänen vierestään. Koripalloilija oli noussut mennäkseen pesuhuoneeseen.

»Jossakin Nigerian tai Kamerunin päällä, ja kaarramme pian kohti saaren ranta», Tapio sanoi jännitystä äännessään. Hän puristi vaimeasti vaimonsa käsivartta. He olivat pitkään aivan hiljaa. Sitten Tarja kääntyi jälleen pois päin ja soi hymyn Afonsolle, joka ahtautui takaisin paikalleen anteeksipyyntöjä vuodatellen. Monitoreista alkoi räimiä amerikkalainen paukutteluelokuva. Lentomännät olivat tapansa mukaan vetäytyneet juoruamaan koneen peräosaan.

Tapio kaivoi tulostepinon esiin marikassistaan. Hän otti muovitaskusta MGM:n värivalokuvan, joka esitti Johnny Weissmullerin jykeitä, rehellisiä saksalaiskasvoja. Ikänsä puolesta Johnny olisi ehkä kuollut Stalingradissa, jos ei olisi jo lapsena muuttanut vanhempiensa kanssa Uuteen maailmaan. Pitkä musta mies tarjosi nyt iPodinsa toista kuuloketta Tarjalle, he alkoivat kuunnella yhdessä rytmimusiikkia. Johann Weissmuller oli ollut Romanian saksalaisia svaabeja. Hän voitti uinnin kultamitalit Pariisiin ja Amsterdamin olympialaisissa ja läksi sitten elokuva-alalle. Uimari teki kaikkiaan kaksitoista Tarzan-elokuvaa ennen poismenoaan. Muutama vuosi sitten väitettiin, että filmien Cheetah-simpanssi olisi hiljattain kuollut korkeassa iässä, mutta kyseessä oli uutisankka. Simpanssit elävät korkeintaan puoli vuosisataa.

Tapio hymähti. Johnny ei keikkunut elokuva-alueilla enää vuonna 1960. Mutta kun kyse oli populaarimytologiasta, mikä tahansa meni läpi maailman tiedotusväli-

neissä. Hän otti esiin kokoelmansa tärkeimmän lehti-leikkeen, kellastuneen artikkelin *Los Angeles Timesista* 22.3.1950.

»Miten salapoliisintyö etenee?» Tarja kajautti iloisesti ja alkoi vastausta odottamatta kiemurrella mustan miehen sylin editse koneen käytävälle. Hän oli unohtanut iPodin kuulokkeen korvaansa ja tilanne aiheutti yhteisiä naurunpyrskähdyksiä. Tapio vilkaisi vasemman olkansa ylitse vaimonsa perään. Tarja keinutteli lantiotaan oudon pyöreästi. Koripalloilijan silmät seurasivat naista siihen asti kunnes mies havahtui Tapion katseeseen, verhottu ilme vapautui lievään hymyyn ja toverilliseen nyökkäykseen. Räpinjumputus mustan miehen kuulokkeista voimistui. Tapio siirsi katseensa jälleen papereihinsa.

Leikkeen mustavalkoisessa, rasteripisteiden täplittämässä valokuvassa oli Edgar Rice Burroughs, maailman suurin kirjailija. Hiusraja oli vetäytynyt kauas takaraivolle, silmissä väikkyi älykäs, jokseenkin ovela ilme, silmäkulmat kaartuivat lievästi alaspäin kohti korvanipukoita ja tekivät hänestä viekkaan ketun kaltaisen. Nenä oli suora ja kapea, suu intohimoisen leveä, leuka kaksiosainen ja jykevä. Anglosaksiset peruspiirteet, siitä ei ollut epäilystäkään.

Tapio silmäili jälleen muistokirjoituksen perusasiat: syntyi Chicagossa 1875, kävi Michiganin sotilasakatemian, mutta ei päässyt jatkamaan West Pointiin. Toimi jonkin aikaa sotilaana, joutui eroamaan heikon sydämen takia. Alkoi kirjoitella jännityskertomuksia aikakauslukemistoihin, koska se oli hänen mielestään helppoa. Lopulta tämä vaatimattomista oloista lähtenyt mies perusti